

PJEŠAČKE STAZE



Istraži puteve!
NA MORU,
UZ JEZERO

PAKOŠTANE

PRICA O SLATKO-SLANOJ AVANTURI

Bila jednom jedna pećina, a u pećini dva izvora – Vrelo sjećanja i Vrelo zaborava...

Tako počinje legenda o tajanstvenoj proročici koja je živjela u Pećini ponad Vrane, na samome izvoru Potoka Budućnosti u kojemu se, kako priča kazuje, spajaju vode oba vrela.

Upravo ovdje počinje vaša i naša pustolovina. Slijedeći put vode od izdašnih izvora u Vrani, preko plodnog Vranskog polja i tirkiznog Jezera, kroz nevidljive tokove krškog podzemlja grebena Čelinke do azurnog mora nedaleke Vrgade, ispleli smo mrežu pješačkih staza koja vas poziva na istraživanje ovog jedinstvenog prostora.

Plodna zemlja omeđena jezerom i morem, od pamtivijeka je privlačila i hranila ljude i narode u potrazi za boljim životom. Ovdje je staro ilirsko pleme Liburna na krševitim brdskim vrhovima podizalo svoje gradine, tu su osvajali moćnici antičkog Rima i Bizanta, a u zlatno doba srednjeg vijeka Vrana je bila sjedište benediktinaca, templara i ivanovaca te vjersko i političko središte hrvatskih vladara. Za taj dragocjeni komad blagorodnog tla borili su se i Turci i Mečani, a iz burnih prošlih vremena u nasljeđu je ostala bogata riznica kulturnih i povijesnih spomenika.

Danas, kada se zanimanje ljudi većinom okrenulo k moru, priroda Vransko jezero polako vraća sebi. Zaštićeno područje parka prirode pruža utočište brojnim vrstama ptica, koje, baš kao i turisti s obližnjih plaža, dolaze iz cijeloga svijeta, uživajući u sigurnosti, ljepoti i darežljivosti ovoga kraja.

Pozivamo vas da kroz mrežu pješačkih staza otkrijete, istražite i doživite ljepotu prirode i bogatu kulturnu baštinu općine Pakoštane.

Dobro došli na slatko-slanu avanturu!

1 PUT BABE DORE



1/3 3,4km 1h 24m LAGANO

Šetnica uz more od Pakoštana do Draga vodi rubom slikovitog flišnog bedema uz samu obalu. U njemu su more i valovi izdubili neobične oblike, poput Kuće babe Dore, male špilje u kojoj je prema pričama živjela strašna baba Dora, strah i trepet generacija pakoških mališana. Staza počinje na plaži Janice, mjestu nekadašnje antičke luke. Rimski lukobran, čiji se ostaci pružaju pod morem prema otočiću Sv. Justine, štiti je pakošku luku od valova moćnog juga.

2 STAZA 3 OTOKA



1/3 3km 1,5h 27m LAGANO

Zahvaljujući trima otočićima neposredno ispred mjesta, Pakoštane imaju jedinstvenu pješačko-plivačku stazu: morem se (uz oprez!) pliva ili vesla, a zanimljive školje istražujemo pješice. Sv. Justina, s istoimenom kapelicom, zaštitni je znak Pakoštana. Na Velom školju je liburnska gradina do koje vodi planinarska staza, a Babuljaš je onaj najmanji, sa zelenom biljnom kapom. Na Sv. Justini i Velom školju zanimljivi je „muzej ne otvorenom“ u kojem ćete upoznati tipičnu uzmorsku vegetaciju i priču o prošlosti i sadašnjosti pakoških otočića.

3 PUT PILATUŠE



1/3 2,6km 45' 25m LAGANO

Plaža Pilatuša na zapadnom kraju Pakoštana početak je razigrane staze uz more zasjenjene krošnjama borova, koje se izmjenjuju s pravim labirintom guste vazdazlene makije. Ovdje ćete upoznati svu raskoš mediteranskog bilja i u svako doba godine uživati u njegovim opojnim mirisima pomiješanim s mirisom mora – savršena prirodna aromaterapija!

4 PUT BIOGRADA



2/3 7,6km 1,45h 66m SREDNJE TEŠKO

Pješačka staza put Biograda počinje kraj ulaza u Pine Beach, nekadašnji kamp Cluba Mediteranee, gdje je počeo razvoj pakoškog turizma, a zatim se penje prema brdu Kostelj, na kojem se nalazila prethistorijska liburnska gradina. Iako se drevnoj utvrdi više gotovo ne vidi traga, s vrha se pogled pruža na Pakoštane, more i okolne otočiće. Staza nastavlja makadamskim putem prema zapadu, zaobilazeći turističko naselje u Crvenoj luci, a zatim se spušta sve do mora. Put dalje vijuga uz samu obalu sve do Biograda, prolazeći uz plaže i kroz mirisne borove šumarke.

IZDRŽLJIVOST	DUŽINA	TRAJANJE	VISINSKA RAZLIKA	TEŽINA
--------------	--------	----------	------------------	--------

5 PUT CRKVINA



1/3 2,5km 45' 13m LAGANO

Prastari put od plodnog Vranskog polja do mora vodio je preko Gaza, uske pruge čvrstog tla, kroz blatnu močvaru. Rimljani su tuda sagradili cestu koja je povezivala antičku Asseriju s lukom u Pakoštanima, a vranski templari njome su išli do svoje luke u uvali Božakovina, a cestu se smjestilo i srednjovjekovno selo Zablacé, od kojeg su ostale tek ruševine crkve sv. Marije na lokalitetu Crkvine. Danas tuda vodi cesta koja spaja more i jezero, slatko i slano, dva različita vodena svijeta.

6 ORNITOLOŠKA STAZA: PTICE VRANSKOG JEZERA



1/3 0,6km 30' 1m LAGANO

Gusti tršćak uz sjeverozapadnu obalu Vranskog jezera idealno je stanište za brojne vrste ptica, koje se u njemu gnijezde, nalaze sklonište i hranu. Hodajući drvenom šetnicom možete „uroniti“ u taj raspjevani ptičji grad, a uz malo sreće i strpljenja ugledat ćete i njegove krilate stanovnike. Najveće su ptičje zvijezde parka čaplja danguba i mali vranac, koji svoja velika i teška gnijezda mogu sagraditi jedino u staroj i čvrstoj trsci. Posjet ornitološkom rezervatu najzanimljiviji je u jesen, kada se održava prstenovački kamp prije velike seobe ptica.

7 PUT DRAGARSKIH UVALA



1/3 3,6km 1h 47m LAGANO

Iako je daleka prošlost dragarskoga kraja vezana uz liburnske gradine na brdskim uzvisinama, današnji je život Draga prvenstveno okrenut k moru. Sarmantne uvale, rumeni zalasci i tiha pjesma ribara, pozivaju nas na šetnju stazom uz more prema Dolaškoj dragi. U sumrak na moru možemo ugledati bumbe – svičarice po kojima su dragarski ribari nadaleko poznati.

8 PUT JEZERA



1/3 7,3km 1,5h 52m SREDNJE TEŠKO

Pakoštanci su od pamtivijeka vezani uz zemlju – svoje plodne vrtove i danas njeguju svuda oko Vranskog jezera. S južne strane jezera kroz njihova uredna polja vodi široki kolni put, s kojega se odvajaju brojne staze prema moru i jezeru. Na lokalitetu Lokin brig cijela je mreža stazica kojima možete prići jezerskoj obali i pronaći skroviti kutak za sebe.

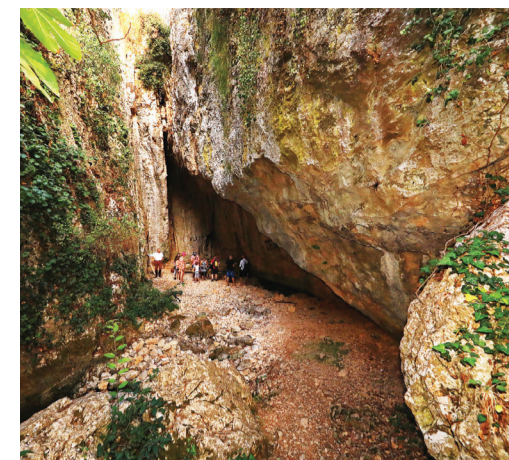
9 GREBENSKA STAZA – IZMEĐU DVIJE VODE



2/3 1,9km 1h 89m SREDNJE TEŠKO

Jedinstveni pogledi na modro more s jedne i tirkizne tonove Vranskog jezera s druge strane grebena, pružaju se s vidikovca na brdu Čelinka ponad Draga. Drevni Liburni imali su svoje naselje na zapadnom dijelu grebena, s kojega su mogli pratiti sva prijateljska i neprijateljska kretanja u okolici. S vidikovca na Čelinki prema ostacima Gradine krševitim hrptom vodi nešto zahtjevnija staza, dostupna iskusnijim planinarima u čvrstoj obući.

10 PUT PEĆINE – STAZA PROROČICE VRANE



1/3 3,4km 1h 79m LAGANO

Ka izvoru Pećini krećemo od ruševina starog templarskog grada, srca srednjovjekovne Vrane. Prema legendi, uz izvor se nalazilo drveno proročište, a Rimljani su ga posvetili vodenim nimfama te su vodu iz Pećine, Bibe i Subibe impresivnim vijaduktom privedi sve do Zadra, antičke Jadere. Pogled s vidikovca iznad špilje obuhvaća cijelu vransku dolinu, a povratak kroz zaseok Pećina pruža zanimljiv uvid u današnji život žitelja Vrane.

11 PUT MAJDANA



2/3 8,5km 2,5h 72m SREDNJE TEŠKO

Još u 17. st. zamišljen kao prenoćište putnika i karavana, han Jusuf-paše Maškovića nedavno je uređen u baštinski hotel s muzejom i restoranom. Staza od Hana vodi pored crkve sv. Nediljice do kamene osmatračnice na Majdanu, jedne od postaja poučne staze „Ptičje grabljivice“. Vratiti se može preko grobljanske crkvice sv. Mihovila ili duljim putem uz jezerski tršćak.

12 PLANINARSKA STAZA PUT BAKA



2/3 8,6km 3h 360m SREDNJE TEŠKO

Planinarska staza po gorskom hrpu sjeverno od Vrane namijenjena je iskusnijim planinarima u čvrstoj obući. Staza počinje kod izvora Pećina u blizini Maškovića hana, a vodi čas kroz goli, krševiti stjenjak veličanstvenih pogleda izdubljen špiljama, čas kroz šumu borova ili čempresa ponad vranskih zaselaka. Staza prolazi pokraj liburnske gradine na Baku i one rimske na Zamini, koju je zbog njena osamljena položaja narod prozvao Vran Samograd. Pri usponu na Bak može se koristiti atraktivna dionica staze koju su u spomen na svog člana Milu Vođeru uredili članovi PD Belveder. Skraćena kružna tura se s Baka spušta natrag prema Hanu južnom stranom po slikovitom siparu, dok oni željni dužeg planinarenja, od Zamine mogu nastaviti uspon sve do vidikovca na vrhu Kamenjak.

13 KAMENJAK – PUT MERNJAČE



1/3 6,5km 2,30h 280m SREDNJE TEŠKO

Tko želi pogledom obuhvatiti široku modrinu od velebitskih vrhova do kornatskog otočja, mora se popeti na Kamenjak, najviši vrh parka prirode. Na njemu je vidikovac s info-centrom, kapelicom Svih Svetih, ugostiteljskim objektom i dvije poučne staze: kratkom stazom po vršnome platou te kružnom botaničkom stazom koja se kroz kanjon Mernjače spušta do pristaništa na jezeru i na svome putu priča priče o biljnome svijetu ovoga kraja.

VRGADA

Najslasniji dio Slatko-slane avanture čeka vas na Vrgadi, najvećem otoku pakoškog akvatorija. Poznata po čistome moru, pješćanim plažama i mirisnim borovima, Vrgada će vam rado pokazati i svoju bogatu kulturnu baštinu, nastalu tijekom tisućljetnog života ljudi u tom malenome otočnom raju. Svako prošećite starim mjestom i upoznajte vrgadinske kantune i ulice, crkve i kapelice, vrgadinski puk i plemeće, glagoljašku baštinu i kavu – najveću otočku cisternu. Nakon što pročitate njihove priče ispisane na pločama bodulskog „Muzeja na otvorenom“, uputite se na neku od pješačkih staza i prepustite se čarima jedinstvene vrgadinske prirode.



14 PUT KRANJE

Marljivi Vrgadini stoljećima su otmali kamenu svaki grumen plodne zemlje, sagradivši nepreglednu mrežu suhozida za svoje vinograde i maslinike. Put kroz taj kameni labirint, danas obrastao gustom borovom šumom i mahovinom, vodi do slikovite uvale Kranje na jugoistočnoj strani otoka.

1/3 1,5km 45' 43m LAGANO

15 PUT GARME

Poduzetni ribari s Vrgade nerijetko su vesali sve do Zadra kako bi prodali svoj noćni ulov, a omdavno se u njihovom akvatoriju nalaze i suvremena ribogojilišta. Do ribarske lučice Garne na južnoj strani otoka vodi ugodna sjenovita staza kroz polja i maslinike.

1/3 1,7km 45' 43m LAGANO

16 PUT SV. ANDRIJE

Staza put sv. Andrije prolazi kraj plaže Podbrzi, nadaleko poznate po crvenome pijesku i tvrdoglavom boru koji prkosice gravitaciji strši preko ruba okomitog flišnog bedema. Nakon što okružiti mali poluotok, staza stiže do starohrvatske crkvice sv. Andrije u istoimenoj uvali. Od nje se jedva primjetna stazica kroz maslinike uspinje do ostataka bizantske vojne utvrde na brdu Gradina s koje se pruža veličanstven pogled na sve strane otočnog svijeta.

1/3 2,8km 1h 49m SREDNJE TEŠKO

17 PUT SV. NIKOLE

Iz dna uvale sv. Andrije kreće lijepa i razigrana stazica uz more prema najzapadnijem rtu Vrgade – Punt Glavčina. Na njemu je najmlađa od pet vrgadinskih bratovština, ona sv. Nikole, 2006. g. podigla crkvicu posvećenu tom darežljivom svecu koji umiruje more i ljudska srca.

1/3 1,4km 45' 3m LAGANO

Pješačke staze:



- 1 PUT BABE DORE
- 2 STAZA TRI OTOKA
- 3 PUT PILATUŠE
- 4 PUT BIOGRADA
- 5 PUT CRKVINA
- 6 ORNITOLOŠKA STAZA – PTICE VRANSKOG JEZERA
- 7 PUT DRAGARSKIH UVALA
- 8 PUT JEZERA
- 9 GREBENSKA STAZA – IZMEĐU DVIJE VODE
- 10 PUT PEČINE – STAZA PROROČICE VRANE
- 11 PUT MAJDANA
- 12 PLANINARSKA STAZA – PUT BAKA
- 13 KAMENJAK – PUT MERNJAČE

VRGADA

- 14 PUT KRANJE
- 15 PUT GARME
- 16 PUT SV. ANDRIJE
- 17 PUT SV. NIKOLE

Upute za korištenje mreže pješačkih staza:



Slijedi me!



Informirajte se o težini staza i njihovoj duljini



Odaberite stazu primjerenu vašim psihofizičkim sposobnostima i raspoloživom vremenu



Dobro se opremite – obujte čvrste cipele ili tenisice, a odjeću prilagodite vremenskim uvjetima (sunce, vjetar, kiša)



Koristite sredstva za zaštitu od sunca, krpelja i komaraca



Ponesite sa sobom dovoljno vode



Poštujte pravila ponašanja u Parku prirode Vransko jezero i Ornitološkom rezervatu



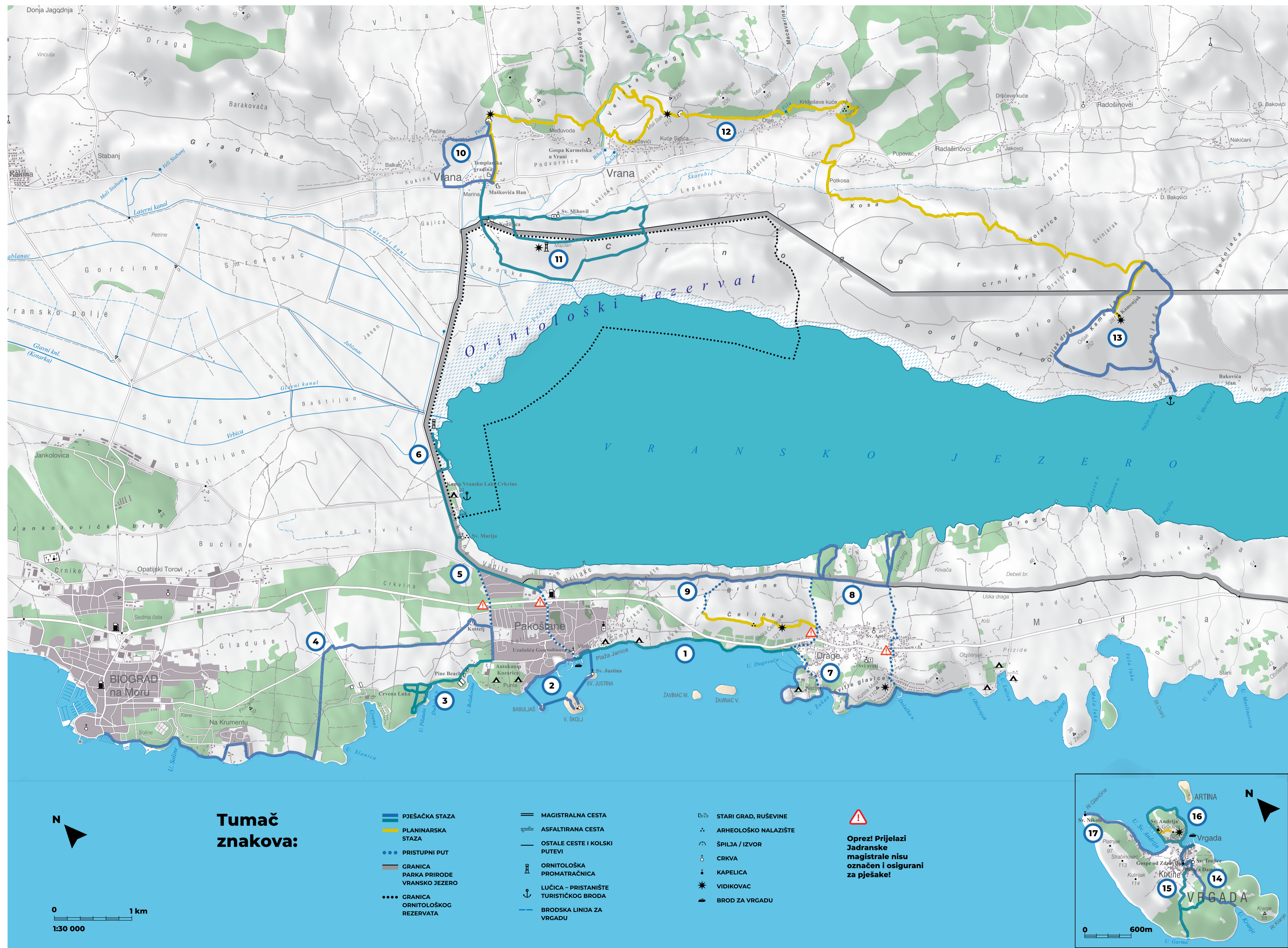
Ne ostavljajte traga – ne bacajte i ne ostavljajte nikakav otpad, ne palite vatru, ne kampirajte izvan kampova



U slučaju nezgode kontaktirajte 112



Oprez! Prijelazi Jadranske magistrale nisu označeni i osigurani za pješake!



Tumač znakova:

- | | | |
|--------------------------------------|--|----------------------|
| PJEŠAČKA STAZA | MAGISTRALNA CESTA | STARI GRAD, RUŠEVINE |
| PLANINARSKA STAZA | ASFALTIрана CESTA | ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE |
| PRISTUPNI PUT | OSTALE CESTE I KOLSKI PUTEVI | ŠPIJA / IZVOR |
| GRANICA PARKA PRIRODE VRANSKO JEZERO | ORNITOLOŠKA PROMATRAČNICA | CRKVA |
| GRANICA ORNITOLOŠKOG REZERVATA | LUČICA – PRISTANIŠTE TURISTIČKOG BRODA | KAPELICA |
| | BRODSKA LINIJA ZA VRGADU | VIDIKOVAC |
| | | BROD ZA VRGADU |



Oprez! Prijelazi Jadranske magistrale nisu označeni i osigurani za pješake!



0 1 km
1:30 000

